

พระญาร่วง

พระญาร่วง ในตำนานเมืองเชียงใหม่ หมายถึงเจ้าเมืองสุโขทัย เป็นลูกของนางกังลี(หมายถึงนางกินรี) กับนายพรานป่า พระญาร่วงเป็นสหายรักกับพระญำเมือง เจ้าเมืองพญา (พระขาว-พะเยา) และพระญามังราย แห่งเมืองเชียงราย

พระญำเมือง มีนางเทวีผู้หนึ่งคือ นางอ้วเชียงแสน ครั้งหนึ่งนางอ้วเชียงแสนไม่พอใจที่พระญำเมือง ตรีสประชิดเรือนที่นางแก่ออมถวาย นางจึงมีใจเอนเอียงไปทางพระญาร่วงจนได้เป็นคู่กัน ต่อมาเมื่อพระญำเมืองรู้ว่าพระญาร่วงเป็นคู่กับนางอ้วเชียงแสน จึงได้ให้ท้าวมุขกับหานบั้งผู้รับใช้ ไปจับเอาหลานของพระญาร่วงผู้หนึ่ง ซึ่งรู้คาถาอาคมไสยศาสตร์ เพราะเคยเรียนวิชาคาถาอาคมกับพระญาร่วง และบังคับให้สอนอาคมให้ ท้าวมุขกับหานบั้งก็ใช้อาคมดังกล่าว ติดตามจับตัวพระญาร่วงซึ่งแปลงกายไปเป็นต่าง ๆ เช่น กวางคำ และสุดท้ายเป็นจอมปลวก เมื่อพระญำเมืองได้ตัวพระญาร่วงแล้วก็ให้ขังไว้ แล้วอัญเชิญพระญามังรายมา ตัดสินความที่พระญาร่วงเป็นคู่กับนางอ้วเชียงแสน

พระญามังรายได้ให้พระญาร่วงถูกปรับค่าสินไหมเป็นการเงิน ๕๕๐๐๐๐ เบี้ย จากนั้นพระญาทั้งสามได้กระทำสัตย์สาบานเป็นสหายกันที่ริมแม่น้ำอิง

ตามตำนานกล่าวไว้ว่า พระญาร่วงได้สอนศาสตร์อาคมแก่พระญามังรายในวังน้ำอิง ต่อมาภายหลังบริเวณที่พระญาร่วงพำนักนั้นเรียกว่า "วังคำ"

(เรียบเรียงจาก ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ฉบับเชียงใหม่ ๓๐๐ ปี, ๒๕๓๘)

ที่มาของข้อมูล

“พระญาร่วง.” 2546. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 10 ตุลาคม. จาก
<http://www.lannaworld.com/person/prRuang.htm>